

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор НУБіП України

_____ **Вадим ТКАЧУК**

« _____ » _____ 2025 р.

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступників на освітньо-наукову програму
«Публічне управління та адміністрування»
підготовки фахівців PhD доктор філософії зі спеціальності
D4 «Публічне управління та адміністрування»**

Голова комісії

_____ **/Анна ДЕРГАЧ**

В. о. директора ННІ неперервної освіти

_____ **/Юлія НЕГОДА**

Київ – 2025

Передмова

Програма є додатком до «ПРОГРАМИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ для вступників на освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування» підготовки фахівців PhD доктор філософії зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування».

Додаткове фахове вступне випробування з публічного управління та адміністрування складають особи, які здобули освіту за ступенем вищої освіти «магістр» або освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» не за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» чи «Державна служба», а з інших напрямів підготовки.

Мета письмового додаткового фахового вступного випробування з публічного управління та адміністрування – перевірити та оцінити рівень теоретичних знань, практичних умінь і навичок з дисципліни «Публічне управління та адміністрування», як базової дисципліни для управлінця в органах державної виконавчої влади та органах місцевого самоврядування.

Під час додаткового фахового вступного випробування з публічного управління та адміністрування перевіряється рівень набуття ґрунтовних знань з публічного управління та адміністрування, формування публічної і державної політики та її реалізації, знання базових методів пізнання і аналізу суспільних процесів, вміння приймати обґрунтовані та вивірені рішення щодо управління на місцевому, регіональному та загальнодержавному рівнях управління, пов'язаних з практичною діяльністю.

Завдання додаткового фахового вступного випробування з публічного управління та адміністрування – перевірити набуття навичок раціональної дослідницької поведінки, виходячи з концептуальних основ управління державою, регіоном, територіальною громадою; навичок аналізу та планування державної політики; розуміння основ управління.

1. Вимоги до вступників на додатковому фаховому вступному випробуванні

Вступник повинен знати:

- особливості публічного управління та адміністрування;
- принципи та методи публічного управління;
- структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування;
- функції держави та функціональну структуру державного управління;
- загальні моделі функцій управління;
- стандарти та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;
- нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування;
- технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень;
- основи електронного урядування та електронного документообігу;
- методи наукового пізнання;
- сутність адміністративного реформування.

Вступник повинен вміти:

- здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції;
- налагодити комунікацію та підтримувати її;
- демонструвати здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- демонструвати здатність приймати обґрунтовані рішення;
- застосовувати наукові методи пізнання;
- визначати показники сталого розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

2. Структура додаткового фахового вступного випробування

Додаткове фахове вступне випробування проводиться у письмовій формі за екзаменаційними білетами.

Додаткове фахове вступне випробування включає 30 тестових питань з однією правильною відповіддю (3,33 бали за кожне питання) із можливістю набрати максимально 100 балів.

Виконання екзаменаційного завдання має носити виключно самостійний характер і спрямоване на виявлення у вступника навичок аналітичного мислення, узагальнення наявної інформації, моделювання причинно-наслідкових зв'язків у публічному управлінні та адмініструванні.

Оцінювання знань вступників, які складають іспит, здійснюється за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

3. Зміст додаткового фахового вступного випробування

Програма додаткового фахового вступного випробування з публічного управління та адміністрування включає такі змістовні модулі:

Змістовний модуль 1. Основи публічного управління.

Поняття та принципи публічного управління. Цілі публічного управління. Цілі сталого розвитку в Україні. Форми і методи публічного управління. Форми та функції державного управління. Державний режим. Основні та забезпечуючі функції державного управління. Політична система в Україні. Стратегія розвитку держави. Сталий розвиток. Забезпечення національної безпеки. Проєктний підхід в публічному управлінні.

Змістовний модуль 2. Основи публічного адміністрування.

Поняття, сутність та види, класифікація управлінських рішень. Середовище прийняття управлінських рішень. Прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності, ризику або загрози національній безпеці. Основні ознаки державно-управлінських рішень. Прийняття та реалізація управлінських рішень в органах публічної влади. Стратегічні рішення. Організаційна структура та функції системи органів державної виконавчої влади. Організаційна структура системи місцевого самоврядування. Імідж органів публічної влади та посадових осіб цих органів. Поєднання державних та громадських інтересів у публічному управлінні та адмініструванні.

Змістовний модуль 3. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність органів публічної влади.

Законодавство, що регулює питання служби в органах державної виконавчої влади. Законодавство, що регулює питання служби в органах місцевого самоврядування. Документи стратегічного розвитку України. Нормативно-правова база адміністративно-територіального устрою України. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». Програма діяльності Уряду. План відновлення України.

Зміст додаткового фахового вступного випробування для вступників на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти з підготовки PhD доктор філософії зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» розроблено відповідно до програмних компетентностей освітньо-професійної програми підготовки магістрів зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування».

4. Орієнтовні приклади тестових завдань

Питання 1 – 30: у бланку відповідей впишіть одну правильну відповідь (3,33 бали за кожне питання):

Питання 1. З чим мають узгоджуватися стратегічні пріоритети публічної влади, яка формує політику, згідно вимог Європейського Союзу?

- а) з інтересами міжнародних партнерів
- б) з ключовими європейськими цінностями
- в) з ресурсним потенціалом національних економік
- г) з інституційною спроможністю держави

Питання 2. Яке поняття найповніше відображає відмінність між «управлінням» та «адмініструванням»?

- а) управління є ширшим поняттям, а адміністрування – його складова
- б) управління відповідає за стратегічні рішення, а адміністрування – за їх реалізацію
- в) управління стосується лише державного сектору, а адміністрування – приватного
- г) адміністрування – це вищий рівень управління

Питання 3. Яка з форм децентралізації запроваджується в Україні на теперішній час?

- а) делегування (створення напіваавтономних організацій)
- б) покладання повноважень на неурядові організації
- в) деконцентрація (від центральних органів влади до територіальних представництв)
- г) передача повноважень місцевим органам влади

Список рекомендованих джерел

1. Воляк Л.Р., Негода Ю.В., Долженко І.І., Клименко М.В. Дослідження європейської практики використання податкових механізмів стимулювання інвестицій у інноваційну діяльність. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 20. С. 92–102. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.21.92>.
2. Грищенко І. М., Алексеєва К. А. Удосконалення процесу інформаційної відкритості органів публічної влади шляхом практичної реалізації концепції електронного урядування. *Науковий вісник: Державне управління*. № 3(5). 2020. С. 9-22. DOI: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-3\(5\)](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-3(5)).
3. Дергач А.В. Державно-приватне партнерство як інструмент залучення інвестицій для відновлення та розвитку об'єктів інфраструктури територіальних громад. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2024.4.13>
4. Дергач А.В. Залучення громадськості до процесів відбудови інфраструктури та розвитку економічного потенціалу територій в умовах воєнного стану. *Інвестиції: практика і досвід*. 2024. № 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.8.224>
5. Дергач А. Міграційні процеси в Україні: особливості формування механізмів державного управління: монографія. Львів: ФОП Деркач О.І., 2019. 231 с.
6. Дегтяр А. О., Дегтяр О. А., Калашнікова Х. І., Гнатенко М. К. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. Харків : НАУ «ХАІ», 2021. 128 с.
7. Долженков О. О. Публічне управління та адміністрування: вступ до спеціальності : навч. посіб. Одеса : Видавець Букаєв В. В., 2019. 190 с.
8. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ : НАДУ, 2010. 820 с.
9. Методологія публічного управління : навчальний посібник / уклад. І. В. Шпекторенко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 113 с.
10. Місцеве самоврядування : підручник / за ред. В. М. Вакуленка, Ю. Ф. Дехтяренка, В. С. Куйбіди, І. М. Грищенко. Київ : НАДУ, 2019. 672 с.
11. Негода Ю.В. Роль місцевих бюджетів у фінансуванні повоєнного відновлення комунальної сфери. *Економіка і суспільство*. 2022. № 43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-59>
12. Негода, Ю., & Олійник, Л. (2025). Особливості формування бюджетів територіальних громад у воєнний період. *Економіка та суспільство*, (76). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-60>

13. Негода Ю.В., Пижук Р.П. Модернізація державного фінансового контролю. *Ефективна економіка*. 2025. № 6. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.6.26%20>

14. Негода Ю.В., Ткачук В.А., Біляк Ю.В., Модернізація державного регулювання рибного господарства в контексті забезпечення конкурентоспроможності аквакультури України. *Ефективна економіка*. 2023. № 9. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.9.7>

15. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с.

16. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. для здобувачів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 240 с.

17. Практикум з публічного управління та адміністрування : збірник навч. кейсів для професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» / авт. кол. Н. Алюшина, Ж. Кравченко, І. Грищенко, Н. Наулік, Я. Турунен, С. Хаджирадєва (заг. ред.) та ін. Київ, Українська школа управління, 2022. 160 с.

18. Проектний менеджмент у публічному управлінні : підручник / кол. авт. ; за наук. ред. Ю. П. Шарова. Київ : НАДУ, 2017. 344 с.

19. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, О. М. Петроє та ін.; за заг. ред. В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2019. 224 с.

20. Публічне управління та адміністрування. Словник термінів / А. В. Хрідочкін, М. Ю. Віхляєв ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. П. В. Макушева. Одеса : Гельветика, 2021. 603 с.

21. Публічне управління та адміністрування : посіб. для підгот. до єдиного держ. кваліфікац. іспиту за спец. 281 «Публічне управління та адміністрування» на другому (магістерському) рівні вищ. освіти / уклад. І. О. Банєва та ін. ; за ред. проф. В. С. Шебаніна. Миколаїв : МНАУ, 2021. 170 с.

22. Публічне адміністрування : навч. посіб. / А. С. Даниленко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., академіка НААН України А. С. Даниленка, д-ра екон. наук, проф. П. І. Юхименка, д-ра екон. наук, доц. Т. В. Сокольської. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 288 с.

23. Ткачук В., Негода Ю. (2023). Державне регулювання ринку продукції равликівництва: інституційні передумови, глобальні виклики та пріоритети удосконалення. *Економіка та суспільство*, (57). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-53>

24. Ткачук В.А., Негода Ю.В., Олійник Л.А. Державне регулювання розвитку рибного господарства в умовах надзвичайних та продовольчих

викликів: пріоритети та фінансово-економічні методи. *Агросвіт*. 2023. № 18. С. 19–26 DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2023.18.19>

25. Управлінські інновації: соціально-економічний аспект : монографія / авт. кол. : В. С. Куйбіда, О. М. Петроє, Л. І. Федулова, І. М. Грищенко [та ін.] ; за ред. В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2019. 304 с.

26. Dergach A. ORGANIZATIONAL SUPPORT OF STATE MANAGEMENT OF INVESTMENT PROJECTS. *Біоекономіка і аграрний бізнес*. 2022. №13(2). С.17-27. DOI: [http://dx.doi.org/10.31548/bioeconomy13\(2\).2022.17-27](http://dx.doi.org/10.31548/bioeconomy13(2).2022.17-27)

27. Oksana Hamova, Anna Dergach, Oksana Pikulyk, Irina Zolotykh, Kateryna Diachenko. Methods of regulating migration processes in EU countries. *International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.3, March 2021 pp. 257-265. DOI: [10.22937/IJCSNS.2021.21.3.34](https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2021.21.3.34) (WEB OF SCIENCES)

28. Kniazieva, Tetiana V., Kazanska, Olena O., Orochovska, Lyudmila A., Tsymbalenko, Yana Yu. and Dergach, Anna V.. "Analysis of the Impact of Digitalization on the Quality and Availability of Public Services in Ukraine – A Comparative Approach with Insights from Estonia" *Statistics, Politics and Policy*, 2023. <https://doi.org/10.1515/spp-2023-0012> (SCOPUS)

Законодавчі джерела

29. Деякі питання реформування державного управління України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 лип. 2021 р. №831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

30. Звіти про виконання Стратегії реформування системи управління державними фінансами України на 2022-2025 роки. Міністерство фінансів України: офіційний веб-сайт. URL : <https://mof.gov.ua/uk/zvit>

31. Конституція України: нормативно-правовий акт України, прийнятий на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

32. Концепція забезпечення національної системи стійкості : Указ Президента України від 27 вер. 2021 р. №479/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/479/2021#n11>

33. Митний кодекс України: від 13 бер. 2012 р. №4495-VI. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

34. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. №889-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

35. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11 вер. 2003 р. №1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>

36. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жов. 2014 р. №1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

37. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 05 сер.2020 р. №695. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>

38. Про затвердження Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад: Наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 26.11.2020 №290. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0290914-20#Text>

39. Про затвердження Положення про Реєстр осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів), порядок його формування і ведення: Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 чер. 2022 р. №459/2022 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0012525-22#Text>

40. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лип. 2007 р. №950. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-%D0%BF#Text>

41. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 №794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

42. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04 квіт.1995 №116/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0#Text>

43. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09 квіт. 1999 р. №586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

44. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав.1997 №280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр#Text>

45. Про національну безпеку України : Закон України від 21 чер. 2018 р. №2469-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

46. Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року : Указ Президента України від 12 бер. 2021 р. №94/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>

47. Про Національну програму інформатизації: Закон України №2807-IX від 01 груд. 2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>

48. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021-2026 роки: Указ Президента України від 07 вер. 2021 р. №487/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text>

49. Про Національну стратегію у сфері прав людини : Указ Президента України від 24 бер. 2021 р. №119/2021 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/119/2021#Text>

50. Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності : Закон України

№2834-IX від 13 груд. 2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text>

51. Про органи самоорганізації населення : Закон України від 11 лип. 2001 р. №2625-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14#Text>

52. Про соціальні послуги : Закон України №2671-VIII від 17 січ. 2019 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

53. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16 вер. 2014 р. №1678-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-18#Text>

54. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10 лют. 2010 р. №1861-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>

55. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14 вер. 2020 р. №392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

56. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про затвердження Положення про Реєстр осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів), порядок його формування і ведення»: Указ Президента України від 29 чер. 2022 р. №459/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4592022-43085>

57. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07 чер. 2001 р. № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>

58. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 1 бер. 2011 р. №3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

59. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 лип. 2021 р. №831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#n9>

60. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 лип. 2021 р. №831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

61. Стратегія воєнної безпеки України : Указ Президента України від 25 бер. 2021 р. №121/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n15>

62. Цивільний кодекс України: від 16 січ. 2003 р. №435-IV. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

63. Цілі сталого розвитку у дії. UNDP: офіційний сайт. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>